

- Woźniewska-Działak, Magdalena. *Poematy narracyjne Cypriana Norwida. Konteksty literacko-kulturalne, estetyka, myśl* [Cyprian Norwid's narrative poems. Literary and cultural contexts, aesthetics, thought]. Kraków: Księgarnia Akademicka, 2014.
- Wyka, Kazimierz. "Norwid o Słowackim [Norwid on Słowacki]." In: Kazimierz Wyka. *Cyprian Norwid. Studia, artykuły, recenzje*, edited by Henryk Markiewicz, Marta Wyka, 267–274. Kraków: Wydawnictwo Literackie, 1989.
- Zaleski, Józef Bohdan. "List do L. Siemieńskiego 7 czerwca 1841 r. [A letter to L. Siemieński of 7th June 1841]." In Józef Bohdan Zaleski. *Korespondencja*, edited by Dionizy Zaleski. Vol. 1–2. Lwów: Księgarnia H. Altenberga, 1900–1901.

POEMAT DYGRESYJNY: SŁOWACKI – NORWID

Streszczenie

Głównym celem niniejszego szkicu jest ukazanie stosunku tych dwóch twórców do poematu dygresyjnego. Cyprian Norwid nie napisał, co prawda, *sensu stricto* poematu dygresyjnego tego typu jak *Beniowski* Juliusza Słowackiego, ale w wykładach *O Juliuszu Słowackim* wypowiadał się na temat tego poematu i nawiązywał do poetyki tego gatunku. W takich utworach Norwida jak *Wesele*, *Szczesna*, *Epimenides*, *Quidam*, *Rzecz o wolności słowa*, *Assunta*, *Emil na Gozdawiu*, *A Dorio ad Phrygium* znajdujemy liczne dygresje, pełniące różne funkcje artystyczne. Uogólniając, można powiedzieć, że dla Norwida, osobowości tak bogatej i niestandardowej, tok dygresyjny był bardzo użyteczny. Partonowała temu nie tyle parodia, autotematyzm czy ironia, ile przyświecał główny cel twórczości artystycznej – docieranie do prawdy.

Stręcił Włodzimierz Toruń

Słowa kluczowe: Beniowski, konwencja literacka, krytyka literacka, Norwid, poemat dygresyjny, poezja, romantyzm, rozum, serce, Słowacki.

A DIGRESSIVE POEM: SŁOWACKI—NORWID

Summary

The main purpose of the sketch is to show the relation of these two artists to digressive poem. Cyprian Norwid although not written in the strict sense digressive poem of this type as *Beniowski* of Juliusz Słowacki, but in the lectures *O Juliuszu Słowackim* [*On Juliusz Słowacki*] spoke about this poem and referred to the poetics of the genre. In such works of Norwid as: *Wesele* [*The Wedding Party*], *Szczesna*, *Epimenides*, *Quidam*, *Rzecz o wolności słowa* [*On Freedom of Speech*], *Assunta*, *Emil na Gozdawiu* [*Emil in Gozdaw*], *A Dorio ad Phrygium* we find numerous digressions, having different functions arts. Generally it can be said that for Norwid personality so rich and nonstandard digressive course was very useful. The patron of it was not so much parody, autothematicity or irony as the main purpose prevailed artistic creativity, reaching out for the truth.

Translated by Tadeusz Karłowicz

Key words: Beniowski, digressive poem, heart, literary convention, literary criticism, Norwid, poetry, reason, romanticism, Słowacki.